

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto II.

V Celovec 10. aprila 1883.

Št. 7.

Volilni shod v Šoštanji.

Slovenski poslanec dr. Vošnjak je sklical svoje volilce v prijazni trg Šoštanj v Šaleški dolini. Taki shodi se zato sklicujejo, da poslanec pové, kako stvari na Dunaji stojé, kaj se dá doseči in kaj ne, in pa zato, da volilci svojemu poslancu razodenejo svoje želje. Tak razgovor ima veliko vrednosti, ker volilci zvedó, kako se mora poslanec boriti in zakaj se ta ali ona reč ne dá hitro izvesti, vesten poslanec pa je tudi vesel zvedeti, kako ljudstvo misli, ker po tem uravna svoje delovanje. Štajerski Slovenci so dr. Vošnjaka v Šoštanji s častjo sprejeli. Pred trgovcem so postavili slavalok z napisom: Slava našemu poslancu dr. Vošnjaku. Možnarji so veselo pokali, ko se je dr. Vošnjak z nekaterimi prijatelji v trg pripeljal.

Dr. Vošnjak je potem svojim volilcem razložil in dokazal, kako so nemški liberalci slabo gospodarili in da še zdaj ne moremo hitro v pravi tir priti, ker je treba za liberalci toliko popravljati. Rekel je, da imajo štajerski Slovenci vse upanje dobiti slovenske srednje ali latinske šole, in da bo državni zbor še letos o tem sklepal. Zbrani možaki so potrdili vse za svojim poslancem ter mu izrekli, da v njega popolnoma zaupajo, ter se mu zahvalili za njegov trud. Svoje misli in želje pa so izrekli v teh besedah:

1. Mi štajerski Slovenci se veselimo, da bodo svetli cesar po leti na poti v Ljubljano potovali tudi skozi naše kraje, in smo volje, častno in z veseljem jih pozdraviti.

2. Mi nočemo nič zveze in prijaznosti imeti s tujimi rogovileži in domačimi nemškutarji, kateri pobijajo naše narodne pravice.

3. Štajerski Slovenci hočemo, da se mora naša mladina tudi v latinskih šolah podučevati v slovenskem jeziku.

4. V deželni šolski svet štajerski nemamo nobenega zaupanja.

5. Šolski nadzorniki v naših krajih morajo slovensko znati.

6. Tudi cesarski uradniki v naših krajih morajo vsi slovensko znati.

Tudi so možaki poslancu povedali, da uradnike še zmirom vse nemško pišejo. Gospod dr. Vošnjak je obljubil, da bo na Dunaji vse žile napel, da Slovincem enakopravnost pribori.

Pogovarjali so se možje pa še o drugih važnih stvareh, ki jih ne moremo tu vseh naštet. Štajerci so pač srečni, da imajo slovenske poslance, s katerimi se lahko pogovorijo in jim svoje

križe potožijo. Tudi mi Korošci bi lahko imeli svojega slovenskega poslanca, namreč č. g. Einšpielerja, ko bi bili vsi možje tako trdno stali za našo reč, kakor Slovenci v podjurski dolini. Doli v Velikovcu je gosp. Einšpieler dobil zadosti glasov, pa v Celovcu so nemškutarji iz celovškega okraja potegnili z nemškimi Feldkircherji, in tako je bil namesto gosp. Einšpielerja voljen neki Lax, ki še ni ust odprl, kar tam na Dunaji sedi. On se zdaj za nas ne zmeni, nikoli ne praša svojih volilcev, kaj jim pri srcu leži; in če bi že koga prašal, Slovencev ne bo, ampak k večjemu svoje nemške prijatelje; če smo mi Slovenci lačni ali žejni, to je njegova deveta briga. Ravno tako tudi v Beljaku voljeni poslanec dr. Wrann nikoli ne zine ne črne ne bele, ne za Slovence, ne za Nemce. Res je žalostno pri nas na Koroškem, da domače Slovence, ki imajo kaj v glavi, zametujemo in nemškutarje pobiramo, ki nimajo ne volje, ne moči, da bi nam kaj pomagali.

- d -

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Slovensko - nemške poštne tiskovine.) Še zmirom nam iz slovenskih krajev Koroške dohajajo samo nemške poštne tiskovine. Naše pritožbe toraj še niso nič izdale. Krivi ste vi Slovenci na deželi. Zakaj ne zahtevate slovenskih tiskovin pri poštah? Žalostno je, da se moramo za vsako najmanjšo pravico toliko vleči in potegovati; pa ker že ni drugače, zahtevajte vselej, kadar potrebujete kako pošno nakaznico, dopisnico ali vožni list, naj se vam dá tak, da je zraven nemškega tiska tudi slovenska pisava. Tako bodo poštarji primorani, naročiti si take tiskovine, in ne bodo mogli reči, da jih nobeden ne mara, kakor se zdaj zmirom izgovarjajo.

Celovski mestni zbor se je tudi pečal s to zadevo, dva nemška Pemca, en Moravec in en Tirolec so pobijali slovensko prošnjo. Kako je to, da imajo iz drugih dežel privandrani ljudje na Koroškem več besede, ko domači Slovenci? Rekli so, da je to sama hujskarija, če Slovenci zahtevajo svoje pravice; rekli so, da je Celovec čisto nemšk, da vsi Slovenci v mestu nemško znajo, da Slovenci na deželi ne marajo za slovenščino itd. Tako bojo zmirom govorili, dokler se Slovenci ne potegnute bolj krepko za svoje pravice!

Iz Belaka. (Učimo se od Nemcev!) Vsak narod se izobražuje in omikuje na podlagi šol.

skega nauka, ki se mu deli v maternem jeziku. Angleži, Francozi, Italijani in Nemci, vsi ti in vsi drugi omikani narodi imajo ljudske šole v maternem jeziku. Mi Slovenci, posebno na Koroškem, Štajerskem in Primorskem nimamo ljudskih šol v maternem jeziku; že sto in sto let se nam vsiljuje nemščina ali laščina in zabranjuje, da se naš narod ne more povzdigniti na višjo stopinjo človeške omike. Učimo se od naših sosednih bratov Nemcev! Ti naši sosedi so nam na vse strani popred: v omiki, gospodarstvu, rokodelstvu, obrtniji, kupčiji itd. To je za nas res žalostno, pa vendar za nas ni nobena sramota; okoliščine so naš od Boga obdarjeni narod zadrževale, da ni mogel napredovati; posamezni ljudje so s tem, da so se nemški dobro naučili in s tim se pa tudi od svojega naroda otujili, mu celó nasprotniki postali, s tim dospeli do mastnih služeb, do česti in bogastva: Celi narod — slovensko ljudstvo pa je za drugimi narodi zaostajalo, ostalo revno in ubogo in „suženj tujčevi peti“. Učimo se od Nemcev, — ti nam dajejo dokaj lepe izglede! Nemci skrbijo posebno goreče za poduk in omiko svojih otrok, svoje mladine. Nepremakljivo in resno trdijo, da se otroci v šoli le v maternem jeziku pridno in vspešno podučevati zamorejo. Ne vemo za nobeno ljudsko šolo na Nemcih, v kateri bi se podučevalo v kakem ptujem jeziku ali v kateri bi bil postavljen učenik, ki ni zmožen nemškega jezika. To velja pa gotovo tudi vsem drugim narodom: učimo se od Nemcev in tirjamo vselej in povsod po postavnem potu, da bojo naše ljudske šole narodne, slovenske, pa tako da se bo v višem razredu tudi nemščina učila kot učni predmet. Kdor toraj Slovence napeljuje in hujska, naj tirja nemške ljudske šole, ta ni prijatelj slovenskega naroda, on ga hoče obdržati v sirovosti, v nevednosti in ubožstvu! Učimo se od Nemcev!

Iz spodnjega Roža. (Nesreča; nove stavbe; celjski lisjak.) Ni dolgo, kar je na Spodnji Bistrici neka deset let stara deklica črez ogenj, katerega so deklice na logu pri Dravi naredile, za kratek čas skakala. Kar se njena obleka vname in vbogo deklé se tako opeče, da je za opeklinami v hudih bolečinah umrla. Starši, pazite na svoje otroke! — Iz Bistrice delajo v Rute nov ročen pot, po katerem se bojo iz Kozjaka drva in panji k žagi in v fužino spravljali. Tudi pod Tonjakom v Svečah, kjer Drava hudo reže in jemlje, so že začeli voziti kamenje, da bi se napravile potrebne ograje in stavbe. Deželni zbor je v ta namen dovolil menda blizo 20.000 gold. pa naenkrat se je delo opustilo in spet vse počiva. Vse je te misli, da vse ograje in stavbe ne bojo nič pomagale, treba bode narediti Dravi nov rov, kakor se je to zgodilo pri Želučah. — Celjski lisjak: „Kmetijski prijatelj“ se klati tudi po spodnjem Rožu in hoče Slovence hujskati zoper duhovnike, slovenske šole, sedanjo vlado in konservativno večino. Čuje se, da nek gospod odunstran Drave si pri tej reči največ prizadeva. Ta gospod bi pa vendar imel vedeti, da vsa ljudska omika in ves ljudski napredek se more goditi le na podlagi narodne šole, toraj za Slovence na podlagi slovenskega jezika. Pa slišimo, da Slovenci temu volku v ovčjej koži hitro duri

pokažejo in od hiše odpravijo. „Kmetijski prijatelj“ zagovarja in podpira nemško-liberalno stranko, koja je s svojim 20letnim gospodarstvom male ljudi: kmete, obrtnike in rokodelce pripravila na beraško palico! Slovenci! varujte se tacih krivih prerokov!

Iz spodnje Zile. (Bog jim odpusti.) Gospodje župani in šolski načelniki Št. Mohorskega sodnijskega okraja so okrajnemu šolskemu совету v Šmohoru poslali neko pismo, katerega hočemo enmalo djati na rešeto. Ti gospodje pišejo o slovensko-nemških občinah. Takih pa na spodnji Zili ni. Na Brdu, v Melbičah, Borljah, št. Štefanu, Blačah in št. Pavlu najdeš domačih Nemcev toliko, da jih na prstih ene roke lahko sošteješ. — Dalje hvalijo v pismu, da je to prav, da se otroci že v šoli nemško naučijo. Tudi „Mir“ in njegovi prijatelji to hvalijo. Da se v ljudske šole slovenskim otročičem postavljajo trdo nemški učniki, — da se slovenski otročiči, preden znajo slovensko govoriti, brati in pisati, že pitajo in mučijo z nemškim jezikom, — da so slovenske šole tako uravnane, da se malo-keri otrok nauči v svojem maternem, slovenskem jeziku brati, in kar se je naučil v nižjem razredu, v višjem razredu, kjer podučuje trdo nemški učitelj, spet do čistega pozabi, — da torej noben slovenski otrok, ki iz šole stopi, ni v stanu, slovenskih bukev in časnikov prebirati in tako se dalje podučevati, v znanostih in omiki napredovati: to je žalostno in ostane omilovanja vredna resnica, ktero mora vsak pameten človek spoznati. Otroci, ki znajo že prej slovensko brati, pisati in rajtati, se bojo veliko hitrejši in lažje naučili tudi nemškega jezika. — Starodavni Zilani, ki se že odnekada trdo in zvesto držite svojega maternega slovenskega jezika, slovenske noše in slovenskih iger in običajev, ne dajte se nikomur za nos voditi in se hujskati zoper svoj narod in svoj jezik. Živite s svojimi nemškimi sosedi lepo v ljubezni in miru, pa ne dajte si nikomur segati v svoje vam od Boga, cesarja in postave dane svete pravice. — Kar slednjič gg. župani in šolski načelniki pišejo o g. Kreutzerju, da je sposoben nadzorovati tudi slovensko-nemške šole, s tim so črez tarčo strelili. Kdor šolskega jezika ne zna, ni sposoben ne za učenika, tim menj za nadzornika, naj bi sicer imel vse druge najboljše lastnosti.

To pismo, kakor tudi popravo okrajnega šolskega sočeta v Šmohoru, ktero je v „Mir“ poslal okrajni glavar g. žl. Lerchenthal, je menda maslo ene in tiste roke. Poznamo tička tam na nemškeji meji, ki na obeh ramah nosi: Šviga švaga — črez dva praga. Ta gospodič piše v „Stüdt. Post“, „Freie Stimmen“, „Volksstimme“, „Mir“ itd.

Iz Glinjan. (Nemškutarjska ljubezen do naše občine.) Naši nemškutarji imajo vedno občinski blagor na jeziku, v resnici pa zmirom le na to mislijo, kako bi občini naložili novih bremen, sami pa se odtegnili vsem davkom. Vedno so imeli (in še imajo) svoje uboge, za katere so občinsko kaso neprenehoma molzli. In če jim občina ni zadosti podpore nakidati hotela, spremljali so jih sami do županstva, ali celó v Celovec občino tožiti. To vam je cela za-

druga, ki nema vil, ampak samo grablje! Nekdaj je občina za uboge potrošila 20, 30 do 50 gold. na leto; zdaj pa že 150 gld.! Saj je moralo tako priti, ker so sprejemali vsakovrstni ljud v občino; nemškutarski župan je domovnice kar tje v en dan delil. Zmirom več je takih ljudi, ki se na naše stroške po bolnišnicah valjajo ali pa se k nam po odgonu (šubu) pripeljejo. Opomniti moram, da so to največ taki ljudje, ki nemško znajo. Nemščina jim je tedaj ravno toliko pomagala, da se zamorejo brez dela po svetu klatiti in da moramo mi zanje plačevati. Seveda, kdor nemško zna, je že „gospod“, saj se mu to zmirom v uho trobi, zato noče več na polji delati, ampak občina ga mora preživiti. Kdo bo neki potem krave pasel, kadar bomo enkrat vsi Nemci?

Iz spodnje Zilske doline. (Lepa zahvala.) Nadučitelj v Št. Štefanu pri Zili, gosp. Janez Jannach, je že dolgo znano dobrotljivo čast. gospo Elizabeto Waraun v Št. Kancjanu na Dolen-skem pismeno prosil, da bi k sozidanju nove šolske hiše v Št. Štefanu hotela kaj darovati. Njegova prošnja ni bila zastoj, kajti poslala mu je gospa 200 gold. s tem, da naj jih izroči možem, ki so zidanje imenovanega poslopja vodili, naj ta dar za šolo porabijo, kar se bode tudi gotovo zgodilo. Tukajšna šolska občina pa je napravila zahvalno pismo z več podpisi in ga poslala tej dobrosrčni gospej. Iz posebne hvaležnosti se je v naši farni cerkvi brala za rajnega moža, gosp. Waraun Pavlja 11. sušca velika črna sveta maša. Ta je bil tudi dobrotnik po vsem Dolen-skem. V cerkvi so bili vsi šolarji in mnogo dru-gih ljudi. Resno marsikteri je v cerkvi Boga prosil, da bi čast. gospej E. W. njeno dobrotlji-vost stoternokrat povrnil, rajnemu njenemu možu, ki je bil v Št. Štefanu doma, pa podelil večni mir in pokoj!

Iz Medborovnic. (Novi občinski od-bor.) Večina našega občinskega sveta je zdaj v rokah nemškutarjev, to je takih ljudi, ki v lastno skledo pljuvajo, ker jim mrzi materni slo-venski jezik in ki poslušajo najrajši tuje krive preroke in berejo časnike, kakoršen je „Freie Stimmen“. Za vero ti ljudje ne dajo dosti, še menj pa za mili slovenski jezik. Če pregledamo nove odbornike, najdemo vendar tri med njimi, ki so še precej postavni možaki. Čudno je, da se predstojništvo občine ni izvolilo iz teh treh! Med drugimi bolj zagrizenimi nemškutarji naj-demo pa že nekaj takih, ki so pravi izbrani iz-gledi slabih gospodarjev. Kako bo tak z občinskim premoženjem dobro gospodaril, ki še s svojim lastnim vozom ne more naprej?

Iz Borovelj. (Celjski lisjak. Loterija.) Tudi k nam se je priklatil celjski lisjak, ki se imenuje „Kmetiski prijatelj“. Pozna se pa precej po dlaki. Ta list še letnega tečaja nema na glavi, nemara si misli: „Kadar bom Slovence ponem-čil, bom pa jenjal.“ Najbrž bo pa tako dolgo čakal, kakor tisti ribič pri sv. Duhu v Celovcu. Meni ga je en nemškutar dvakrat poslal. Pa še celega nisem prebral, kar me jeza popade in po-slal sem ga nazaj. Taka spaka ni za med po-štene Slovence. Imamo pa več takih ljudi v na-šem kraju, ki so kakor nož, ki na dva kraja reže.

Naročeni so na „Mir“, pa tudi na „Fr. Stimm.“ in na celjskega lisjaka. Kdaj jih bo pamet sre-čala?

V loterijo pri nas ljudje strašno veliko denarja zaosijo. Tudi je dosti takih bab, ki ure, haderce, platno itd. na številke okoli nosijo. Pa tam se vsaj včasih kaj dobi, v cesarski loteriji pa skor nikoli nič. Veliko bolj pametno bi ljudje storili, ko bi svoje krajcarje nosili v poštno hra-nilnico, ki so dobro shranjeni na činže in se lahko v potrebi ven vzamejo.

Opomba vredništva: Pišite nam več-krat! Pozdrav!

Izpod Obirja. (O celjskem lisjaku.) Po naključbi prišla mi je v roke prva številka celj-skega lisjaka. Tu je dopis iz Celovca, kjer se govori, kako se znajo Korošci znebiti slovenskih sitnežev. Hvali tiste župane, ki so podpisali pro-test proti dr. Vošnjaku, pa ne pomisli, da tisti župani niso še vse ljudstvo. Vsak župan se okraj-nega glavarja boji in si ne upa zameriti se go-spodski, ker ima z oblastnjami dosti opraviti in mu te lahko dosti sitnosti delajo, če hočejo. Tudi je navada, da se kak nemškutar za župana voli, kdor ni v šolo hodil, tak ne prevzame rad tega posla. Župani pa nimajo pravice govoriti v imenu vsega ljudstva. Celjski lisjak napada dr. Vošnjaka in druge slovenske poslance, mi Korošci pa te može spoštujemo, ker se za nas potegujejo, ako-ravno niso pri nas voljeni, naši koroški poslanci pa se ne brigajo za to, kako se nam koroškim Slovencem godi. Laž ima kratke noge; enkrat bodo tudi koroški Slovenci spoznali laži in zvi-jače nemškutarjev, kakoršni so tisti, ki pišejo celjskega lisjaka.

Iz Medborovnic. (Pošta. Žganje.) Da ne bojo nemškutarji zmirom govorili, da iz spod-njega Roža samo Miha Sablačan vse dopise v „Mir“ spisuje, dovolite še meni malo prostora. Kar je „Mir“ iz našega kraja pisal, to potrdim vse za resnico. Dopis iz „Borovske okolice“ nam je toliko pomagal, da zdaj redno „Mir“ dobivamo od Borovske pošte. Obžalovanja vredna je ce-lovska pošta. Uradniki na „Mirove“ zavitke še štampeljna ne pritisnejo, tako da bi se dali za-vitki še enkrat porabiti. Jaz te zavitke nabiram.

Pred nekimi tedni se je neki žganjar žganja napil, pijan obležal na cesti in — zmrznil. V Medborovnicah je veliko pijancev. Eden prvih je M. L., rojen na Vrhniki na Kranjskem, pa je hud nemškutar. Dokler je pametno in pobožno živel, se mu je dobro godilo, ko se je pa navadil žganja in nemškutarije, šlo je zmirom bolj na-vzdol, zdaj so mu pa vse prodali. Žena in otroci so usmiljenja vredni. Naj bo v svarilen izgled! Skusil je dosti na svetu in bi bil lahko spoštovan in premožen človek, ko ki ne bilo nesrečnega žganja.

Iz Podgorjan v Rožu. V sredo večer 28. marca ob 11. uri smo imeli velik strah na naši vesi. Pogorel je posestniku Brolihu po domače pri Mežnarji skedenj z obilno zalogo sena in slame. K sreči so zamogli rešiti vso živino, katero so prevzeli sosedu in žlahta na rejo do paše. Naj večja sreča za nas je bil sneg, ki je ravno vse strehe na debelo zapadel, sicer bi bila pogorela tudi njegova hiša in marsikteri sosed v bližnjavi,

ker stoji Mežnarjeva hiša precej proti sredi vesi. Bil je nesrečnik zavarovan za pohištvo, ne pa za krmo, ki je letos tako draga; zato ima prav veliko škodo. Malo je manjkalo, da nij sam ob življenje prišel pri tej priložnosti. Ves zbehan beži še enkrat v hleve, ali ni kaka brav še v gorečem skednji ostala ter pade notre v omedlevico. Če bi tega ne bili opazili gasilci in ga iz hleva ne izvlekli, bi bil tam storil svojo smrt. Kar je, hvala Bogu, še naj večja sreča pri tolikej nesreči, tem bolj, ker je gospodinja že več mesecov nevarno bolna ležala in se ravno malo okrevati začela. Veliki strah jej je brz ko ne mnogo škodoval. Trdi se, da je gospodar že delj časa opazoval, da nekdo seno iz skednja krađe. Vsled tega se misli, da je ta nesreča, ki bi bila zamogla pol vesi v pepel preobrniti, navstala prej ko ne iz nemarnosti ali pa iz hudobije omenjenega malopridneža. Tisti den so domači že do mraka v skednji vse podelali in vrata na gumno dobro zateknili. Pa sosedi, ki so opazili najprej ogenj, so našli vrata v skedenj na stežaj odprta. Toraj ne samo tat, ampak tudi požigalec je neznan hudobnež.

Iz Skocjana. († Šimen Sorgo.) Dolga bolezen — gotova smrt! Česar smo se že dolgo časa bali, zgodilo se je veliki teden. V sredo zvečer, ravno ob devetih, kakor je sam poprej povedal, je gosp. Šim. Sorgo, Majar v Skocjanu izdihnil svojo blago dušo še le 44 let star. Veliki četrtek, preden so zvonovi se odpeljali v Rim, so zapeli rajnemu mrtvašnico, na krstnico pa mu zvonili k pogrebu. Ljudi se je k pogrebu od vseh krajev nabralo toliko, da v Podjurski dolini skoraj ni bilo tako veličastnega pogreba. Rajni Šiman je pa tudi bil vreden vse časti in občne ljubezni. Bil je vnet Slovenec, dober katoličan, pameten gospodar, ljubeznjiv soprug, skrben oče in najboljši sosed. Občina, katerej je bil več let župan, je na njem zgubila svojo svitlo zvezdo in svoj najtrdnjši steber. Tudi ga bomo živo pogrešali v cerkvi pri božji službi, kjer je tako lepo orglal i s svojimi pevci prepeval božjo čast in slavo. Gotovo zdaj prepeva v svetem raji nebeško alelujo. Na grobu so mu sloveči pevci zapeli poslednjo pesem in domači gospod župnik govorili kratko, pa srčno in ginjaivo nagrobno, da ni ostalo suho nobeno oko. Naj Šiman Sorgo, Stoparjev v Šmarjeti, mirno počiva, in večna luč naj mu sveti!

Iz St. Vida na Glini. (Bolnišnica usmiljenih bratov.) Lepa, koristna in Bogu prijetna je tukajšna bolnišnica usmiljenih bratov. Ali si kristjan ali jud, Nemec ali Slovenec, če imaš denar ali če ga nimaš, usmiljeni bratje te sprejmejo in ti strežejo, če si bolan. Postrežba je tako dobra, da prav malo bolnikov umrje. Leta 1882 so imeli vsega 719 bolnikov, od teh jih je samo 36 umrlo, med njimi so šteti tudi tisti, ki so bili že umirajoči v bolnišnico prineseni. Zarad dobre postrežbe se od daleč bolniki sim pošiljajo. Po domovini je bilo med bolniki 532 Korošcev, 43 Kranjcev, 33 Hrvatov, 12 Primorcev, 11 Lahov, 10 Avstrijancev, 30 Štajarcev, 6 Tirolcev itd. Iz tega se vidi, da se ne gleda na narodnost ali vero, ampak krščanska usmilje-

nost ima prvo besedo. Med brati, ki strežejo, je tudi nekaj Slovencev.

Bolnišnico uzdržujejo brati, ki so sami revni, le z milodari blagih dobrotnikov. Če bodo tedaj ti bratje v slovenske kraje prišli pomoči prosit, naj bodo vsem toplo priporočeni, tem bolj, ker se v tej bolnišnici mnogo Slovencev zastonj zdravi.

Iz Ljubljane. († Čast. gosp. Pater Jereb.) V pondeljek dopoldne 13. marca so po kratkotrajni a hudej boleznii prevedeni s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspali nepozabljivi Pater Joahim Jereb, prvi kaplan frančiškanske fare v Ljubljani, še le 38 let stari. Bili so rajni izvrsten pridigar, dober spovednik, rubricist in izurjen vrtnar. Posebno so bili vneti za kinč božje hiše tako da se trditi sme, da so ob praznikih altarji lepe frančiškanske cerkve z najlepšimi cveticami okinčani bili. Kot iskren domoljub so sprevidili in poznali korist slovenske družbe sv. Mohora ter marljivo nabirali naročnino. Ni se jim zadosti zdelo z lece (prižnice) navduševati ljudstvo k pristopu, temveč so ob času nabire priprostemu kmetu tudi razložili namen družbe, ter si na ta način pridobili mnogo udov. Ako bi si vsaki poverjenik po svojih močeh prizadeval — posebno kar se tiče lepe koroške dežele — zagotovljeni bodite, da bi se število udov od leta do leta množilo. Zarad svojega moškega značaja neutrudljive delavnosti, resnične ponižnosti in priljudnosti so bili rajni tudi v viših krogih spoštovani in občno priljubljeni. To je dokazal sprevod katerega so v sredo ob 4 uri popoldne vodili prečastiti gosp. dekan ljubljanske dekanije, stolni korar Ant. Urbas. Pogreb je bil v resnici sijajen in veličasten. Vdeležila se ga je skozi vsa častita mestna in tudi pogostoma deželna duhovščina, celo iz Kamnika in Loke so prišli zastopniki frančiškanskega in kapucinskega samostana. Kako dolga je bila ta vrsta! Naprej za sv. križem so nosili samostanski pevci, učenci slov. skladatelja P. Angelika Hribarja, krasne vence; potem sobratje pokojnega, čč. oo. frančiškani, za temi kondukt gg. bogoslovci, ki so ginjaivo prepevali žalostinko: „Usmili se me, o Bog!“ Za trugo, ki je bila z mnogimi, raznoterimi venci obsuta, šla je gospoda in dolga vrsta žalujočih ljudi. Po končanem cerkvenem opravilu so čč. gg. bogoslovci na njih prerani gomili lepo nagrobno zapeli, da se je vse v žalosti topilo. Vroče molitve in zdihljeji, svitle solze in britka žalost vsakega so bili najlepši dokaz, kako spoštovani in priljubljeni redovnik sv. očeta Frančiška so ranji P. Joahim bili. Naj v miru počivajo in večna luč naj jim sveti!

Iz Bohinja. (O našem občespoštovanem gosp. župniku.) Slišali ste že o veliki nesreči, ki se nam je lani pripetila, ko se je porušila nova cerkev in pokopala pod razvalinami več ljudi, med njimi tudi č. g. kaplana Jeralo. Zavoljo tega je bila sodnijska obravnava v Ljubljani. Zidar Bevk in g. župnik Mesar sta bila z zaporom kaznovana, ker se je spoznalo tako, kakor da sta bila premalo skrbna pri zidanju. G. župnik so sicer le v lahki ali mali zapor obsojeni, vendar vsa fara žaluje nad to obsodbo, ker so g. župnik od nekaj tako skrbni za dušni in

telesni blagor svojih farmanov, ja vse slovenske domovine. Saj so gosp. Mesar začeli sirarstvo v našem kraju, za novo cerkev so si tudi toliko truda prizadjali! Da niso izvedenec v zidarstvu, kdo jim bo to zameril, saj noben človek vsega ne zna. Čuje se, da hoče ves srenjski odbor za g. župnika prositi, in če treba, celo do svitlega cesarja se podati, da izprosi milost za priljubljenega g. župnika.

Od Save. (O posojilnicah.) Da si Slovenci snujejo posojilnice ali založne, to se mi dobro zdi. Štem se namreč na svoje lastne noge postavijo in o času potrebe jim ni treba pri nemškutarjih ali pri nemškutarskih zavodih posojil iskati in tako stopiti v neko odvisnost. Dan danes so časi za kmete že tako slabi, da včasih najboljši posestniki v zadrege pridejo. Nesreča zanje, ako pridejo oderuhom v roke, nesreča, ako se jim vse proda in se preženó iz podedovanega zemljišča. Koliko lepega sveta slovenskega je prišlo po tej poti že tujcem v roke! Posojilnice so toraj potrebni jez proti navalu tujega kapitala.

Nekteri pravijo: „Posojilnica nam bo le škodovala. Kmetom se dá s tem le priložnost, dolgove delati.“ Temu pa ni tako; posojilnica bo kupčevalcu brez prašanja posodila, ker se vé, da tak večkrat denar potrebuje; kdor je pa le kmet in nema nobene barantije zraven, njega bo posojilnica prašala, čemu denar potrebuje. Zapravljivcem posojilnica nič ne dá in ne sme dati. To je načelo slovenskih posojilnic na Štajerskem in Kranjskem. Čemu pa je odbor ali ravnateljstvo, če ne zato, da dobro prevdari, komu in koliko posodi?

Posojilnica je nekaka zavarovalnica sosedov med seboj, če eden ali drugi v stisko pride, da ne pade precej v nastavljene mreže oderuhov ali pa v nastavljen meč upnika in tirjalca, ampak da najde v posojilnici pomoč. Kjer so vsi posestniki v soseski tako premožni, da ne pridejo nikoli v zadrego, tam posojilnice ni treba, kajti denar bi pač vkladali, pa kdo si ga bo izposojeval in zanj obresti dajal, če ga nobeden ne potrebuje? Pa koliko imamo tako srečnih krajev na Slovenskem? Menda nobenega!

Napravite tedaj na Koroškem več takih posojilnic in posnemajte vrlo Št. Jakobsko občino, n. pr. na Zili, v spodnjem Rožu, pod Juno, v Železni Kapli, v Črni!

Iz Sevnice. (Naša posojilnica.) Ker je bila naša posojilnica v „Miru“ posebej pohvalno omenjena, naj Vam nekoliko sporočim o njej.

Posojilnica jemlje denar v shrambo od vsakega človeka in daje pet odstotkov obresti od njega. Posojuje pa le društvenikom, t. j. takim, ki so uložili svoj delež, da se je posojilnica ustanovila in stoji s svojim deležem tudi dobri za vse zgube, ki bi vtegnile posojilnico zadeti. Društveniki so uplačali deleže po 5 gld. Nekteri so tudi več deležev vzeli. Od deleža ima vsak toliko dobička ali pa zgube, kakor pové račun na konec leta. Kar se pa zraven deleža še posebej vloži, od tega vleče tudi društvenik navadne činže po 5 od sto, pri tem ga zguba ne more zadeti, ampak le pri deležu. Če bi

kdo n. pr. vzel delež za 5 gld. in potem še 100 gld. vložil, tedaj on na vsak način vleče 5 gld. obresti od tistih sto, teh ne more zgubiti. Če bi se zguba pokazala, razdeli se le na deleže; če bi bilo 100 gld. zgube, in je sto deležev, potem se vsakemu deležu en gld. naloži, kterege je treba doplačati; kdor bi tedaj imel delež za 5 gold., zgubi en gold., ostane mu jih le 4, mora tedaj 1 gld. doplačati, da ima poln delež uplačan. Ako bi bilo pa dosti dobička, se razdeli na deleže, in znaš za en delež 5 gld. — 50 kr. ali še 1 gld. dobička potegniti, zraven pa še obresti od tistih denarjev, ki si jih morda posebej vložil.

Vsak društvenik plača tudi en gl. vpisnine.

Posojilnica je za to ustanovljena, da posestnikom v sili pomaga s posojili. Marsikomu je bilo že posestvo prodano zavolj malega dolga, ker v naglici ni mogel posojila dobiti. Kjer je pa posojilnica, tega ni. On gre k ravnatelju posojilnice in pripelje še enega ali dva poroka seboj, ki zanj dobra stojita. Ravnatelj skliče odbor, in če se posojilo dovoli, podpiše posestnik menjico ali pa dolžno pismo in dobi denar brez vseh stroškov: ni treba daleč hoditi, ni treba vknjiževanja (intabuliranja), ni treba za spiso vanje dolžnega pisma družega plačati, ko štempelj (kolek). Seveda mora vsak, ki posojila išče, tudi svoje gruntne bukve pokazati, da se vidi, če ni preveč zadolžen, in koliko se mu sme zapupati. Če je oženjen, mora tudi žena z njim vred podpisati; pa eden ali dva poroka, kakor se v pravilih določi. Kdor ima pa v posojilnici denar naložen, njemu seveda ni treba poroka, če hoče svoj denar ali tudi nekaj več ven vzeti.

Kdor je pri deželni hranilnici denarja iskal, on že vé, koliko to stane: dolga pota; potem se ceni zemljišče, spet mnogo stane; potem je intabuliranje, spet draga reč; in kadar dolg plača, ga spet dosti stane izbrisanje dolga iz gruntnih bukev. Pri posojilnici vseh teh stroškov ni, posojuje se znanim možem društvenikom na osobni kredit, brez vseh posebnih stroškov. Boljši je tedaj, plačati pri posojilnici sedem od sto, kakor pri hranilnici pet od sto.

Za tiste, ki denar vkladajo, je tudi dobro. Posojilnico imajo koj pri roki, do deželne hranilnice pa morda prav daleč. Svoj denar nazaj vzamejo, kadar hočejo, kakor pri hranilnici, pa jim ni treba daleč po njega iti. Hranilnica jim dá le 4 od sto, posojilnica pa 5 od sto.

Iz Jelšan. (Naše žalostno stanje.) Zadnjič sem vam pisal o našej tužni Istri, kako nas je lani pokorila povodenj in nerodovitnost zemlje. Danes omenim še drugo hudo nadlogo, to je silna burja, katera nas pogosto strahuje. Letos mesca marca je spet strašno razsajala, drevje lomila in celo strehe odkrivala. Ker imamo slamnate strehe, nam lahko mnogo škode napravi. Pri mnogih strehah je slamo odtrgala in odnesla, da štrlijo gola rebra v zrak, in še ne vemo, kje se bomo skrivali pred dežjem in pekočim poletnim solncem! Mi smo res siromaki, pa od nikoder ni nobene pomoči. Zakaj se slavna vlada ne ozre na nas?

V Jelšanah bomo imeli odslej tri somnje vsako leto, prvi bode 28. aprila (soboto po sv. Jurji), drugi bo 30. junija (soboto po sv. Petru

in Pavlu), tretji pa na jesen. S o m n j a r i n e se n e b o n i č p l a č a l o. Prodajalo se bo raznovrstno blago, pa tudi živina. Kupci so toraj povabljeni! Opomnim še, da je 30. aprila somenj v Ilirski Bistrici; kupci in prodajalci toraj lahko od nas kar v Bistrico grejo in znajo tam zbarantati, kar bi jim pri nas spodletelo.

Kaj dela politika.

5. aprila — minuli četrtek — se je državni zbor spet pričel. Debata ali razgovor o premembi šolske postave pride menda v par dneh na vrsto. Ta prememba ni celó po naši volji, vendar je to velika dobrota, da vsem otrokom ne bode več treba celih osem let v šolo hoditi in da mora prvi učitelj biti tiste vere, ktere je večina šolarjev. Te dve reči pa liberalcem strašno v oči koljejo, zatoorej delajo na vso sapo, da bi ta predlog padel in ostalo vse pri starem. — Meseca julija pridejo presvitli cesar na Štajersko in Kranjsko, kjer se bode obhajal 600letni spomin Habsburške države. Delajo se k temu velikanske priprave. — Postava, ktera bode obrtnikom in rokodelcem spet pomagala na noge, je že razglašena in stopi 29. septembra 1883 v življenje. Bog daj srečo, da spet poravna, kar so liberalci pokvarili in oškodovali! — Kakor mi Slovenci napravljamo čitalnice, tako po Gornjeavstrijskem, Solnograškem itd. napravljajo kmečka društva. Kedar liberalci delajo na vse kriptlje, tudi mi konservativci ne smemo rok križema držati.

Na N e m š k e m je še vse pri starem; Bismarck noče napraviti miru s katoličani. — Na Francoskem, v Belgiji, na Laškem, na Španskem anarhisti to je prekucni vedno bolj in bolj vzdigujejo svoje glave. Javeljne bomo kaj veselega slišali. Tudi na Angleškem se godijo strašne reči; ni tem rudečkarjem dosti, da ropajo, morijo, požigajo in palače z dinamitom porušajo, — že celó od osepnic in drugih bolezni nakuženo perilo gospem nekterih ministrov po pošti pošiljajo, da bi cele družine ostrupili in pomorili. — V Skandinaviji na Turškem so Črnogorskega velikaša Vrbica po dne ubili in s tem Črnogorce hudo razkačili. Že je kri tekla in se je še vojske bati. — Na Ruskem se delajo za carsko kronanje ogromne priprave; zraven pa nihilisti nočejo mirovati. Policija ima z njimi veliko opraviti; v Varšavi je bilo 129 študentov iz mesta prognanih in visoka šola je zdaj zaprta.

Od vseh strani skoraj le samo žalostne novice; kjer vera pojmlje in se katoliška cerkev overa in preganja, tam ni miru, ni sreče — ni božjega blagoslova!

Gospodarske stvari.

Nekaj o sadjereji.

Bliža se prijetni vigradni čas, ki prinaša sadjerejcu obilno dela. Kmalu pride čas za presajanje in požalnovanje naših ljubih prijateljev, sadunosnih dreves. Poglej, koliko veselja je za našo mladino, pa tudi koristi za naše gospodar-

stvo, kadar nam nakloni Božja previdnost dobro letino v naših sadnih vrtih! Mnogi kmetje mislijo, da je sadje le bolj za kratek čas in da kmetu ne donša posebnega dobička. Temu nasproti naj bode po časniku „Obstgarten“ povedano, koliko dobička donša sadjereja na Štajerskem. Na železniških postajah stajerskih so leta 1882 prevzeli in v druge dežele odpeljali 350.000 metričnih centov (cent po 100 kil) na 400 železniških vozeh. Razun tega so še letos po novem letu odpeljali 28.000 metr. centov lanskega štajerskega sadja, toraj vsega 378.000 metr. centov. Če se premisli, da se prodaja in izvažajo le boljše, ne pa slabo sadje, potem bomo gotovo prenizko računali, ako cenimo kilo sadja na 5 kr., tedaj metrični cent na 5 gld. Po tem računu prejeli so tedaj Štajerci za lansko sadje več ko dva milijona rajniš. Premisliti je pa treba, da se je gotovo tudi z uprego kaj sadja izvozilo, ne vse po železnici; na dalje se mora v račun vzeti tisto sadje, kar se ga je po štajerskih mestih prodalo in pojedlo, in še posebno tisto, kar se ga je doma v mošt sprešalo ali posušilo!

Slovenski možaki na Koroškem! posnemajte vaše štajerske sosedes, skrbite za sadno drevje, za mladi zaraščaj, pa tudi za stara drevesa, da ne bodo preveč škode trpela, ampak vedno obilno sadja donšala! Vaši otroci hodijo skozi osem dolgih let v šolo; glejte in skrbite, naj bodo šole tako uravnane, da se bodo šolarji naučili tudi kaj o sadjereji, ker to jim bo v življenji več pomagalo, kakor pa žlobodirati nekaj strahovito popačenih nemških besed!

Kdor želi novih jabelčnih in hrušvih plemen, in sicer takih, ki so se na koroškej zemlji že dobro obnesla, za cepljenje in požalnovanje, naj se oglasi pri vredništvu „Mira“, kjer jih dobi zaastonj, kolikor zaloga sega, t. j. dokler vsih ne razdelimo. Posebno zgodnjega in zimskega sadja plemenitih (žlahtnih) sort, pa tudi za mošt, v mnogih krajih primanjkuje. Kdor tedaj divjakov želi, naj naznani, kakošno sorto bi rad, in naj pošlje po nje.

Za poduk in kratek čas.

Ali se res s slovenskim jezikom nikamor ne pride?

(Konec.)

Do zdaj se je število Slovanov zmirom računalo na 80 milijonov. Ravno zdaj je pa v časnikih objavil ruski general Rittich po najnovejših poročilih sestavljeni pregled slovanskih plemen. Po tem računu je Slovanov 94 milijonov in sicer Rusov in Rusinov 63 milijonov, Poljakov 10 milijonov, Čehov in Slovakov blizo 8 milijonov, Srbov in Hrvatov 6 milijonov, Bolgarov 5 milijonov, Slovencev na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Primorskem, Laškem in Ogrskem 1,357.000. Potem je še nekoliko tisoč lužiških Srbov in Kašubov na Nemškem.

Če sledimo teku Drave in Save, pridemo med Slovane, namreč med Hrvate in Srbe. Če gremo še naprej doli proti Carigradu, služil nam bo jezik slovenski, da se porazumemo z Bolgari.

Nekdajna evropska Turčija je večinoma od slovanskih rodov obljudena. Pojdi na Hrvaško ali v Slavonijo, v vojno Krajino ali v Dalmacijo, v Bosno ali Hercegovino, v Srbijo ali Črnogoro, v Bolgarijo ali Rumelijo, v Macedonijo ali celo v Rumunijo, povsodi najdeš slovanske ljudi, ki govorijo hrvaško ali pa bolgarsko, tedaj slovensko. Z nemščino v teh krajih nič ne opraviš, če slovensko govoriš, te bodo pa zastopili. Seveda je hrvaški in tudi bolgarski jezik nekaj različen od naše slovenščine; pa prašam te: ali morda Nemci v vseh krajih enako govorijo? Veliko lažje se zastopita Kranjec in Bolgar, kakor pa nemški Švicar in severni Nemec.

Dežele, ki smo jih zdaj našteli, imenujejo se jugoslovanske.

Kolikor pa so tudi prostorne, vendar niso nič v primeri z velikanskim prostorom, ki ga zavzemajo severni Slovani. Rusko cesarstvo, ki je štirikrat večji od našega cesarstva, obljudeno je večinoma po slovanskih rodovih, tu so namreč Velikorusi, Malorusi ali Rusini, in Poljaki. Ruski jezik je naši slovenščini bolj podoben ko češki ali poljski jezik. Tam hodiš lahko tedne in mesece naprej, in povsod se boš lahko pogovoril z ljudmi v slovenskem jeziku, takih boš pa le malo našel, da bi nemško znali. Slovanski jezik govorijo nadalje tudi Čehi, Moravci, Šlezaki, Slovaki, Poljaki in Rusini na severu našega cesarstva. Še celó v nemški Prusiji najdeš več ko dva milijona Slovanov, namreč Poljakov, Lužičanov in Kašubov. Le nekaj ur od Berlina proti jugu prideš v kraje, kjer ti doni le slovanska govorica na ušesa. To je že res, da Poljaka ali Čeha prve dni, ko tje prideš, ne boš lahko zastopil, korenice besedi so si pa tako podobne, da boš v malih tednih vse razumel in tudi govoril. Hrvata, Srba, Bošnjaka, Dalmatinca ali pa Črnogorca boš pa že prvi dan lahko razumel, če si nekaj časa doli, govoril boš pa že tako gladko po hrvaško, kakor bi bil tam rojen. Ni je tedaj več laži, ko ta, da se s slovenskim jezikom nikamor ne pride. Še prav daleč se pride s slovenskim jezikom, dalje ko z nemškim. Mnogo naših ljudi gre na Hrvaško, v Bosno, v Dalmacijo, v Srbijo in Bolgarijo; tam si veliko lažje naprej pomagajo, ko Nemci, kateri jezika ne razumejo. Boljše službe nam Slovincem le v slovanskih krajih cvetijo; na Nemško sicer naši ljudje tudi pridejo, pa le na trdo delo, kar je boljšega, prihranijo Nemci za svoje ljudi, ker jim študiranih in premetenih glav ne manjka. Dobro je, če človek zna več jezikov, pa najbolj imeniten in najbolj potreben je slovenski ali slovanski jezik.

Smešničar.

Cesar Jožef prišel je enkrat v neko kaznilnico (keho) in je pustil vse jetnike poklicati pred se: Prašal je prvega: „Kaj si ti naredil?“ Lump je odgovoril: „Žlahtni gospod, jaz sem čisto nedolžen.“ Prašal je drugega, tudi ta je bil „nedolžen“; praša tretjega, četrtega, petega, pa vsi po vrsti so trdili, da so nedolžni. Nazadnje pride do enega, ki je bil bolj resničen in je rekel:

„Žlahtni gospod, jaz sem še premalo kazni dobil, kajti ubil sem svojega lastnega brata! Ako ravno tega nisem nalašč naredil, ampak le v pretepu, ko sva bila oba vinjena in sva se stepla, vendar me ta pregreha tako peče, da je ne morem pozabiti.“ Cesar je spoznal, da ta človek ni hudoben in da se resnično kesa, zato mu reče: „Nesrečni človek, spravi se mi iz te ječe, da mi ne boš „teh nedolžnih ljudi“ pohujšal! Slišal si, kako so vsi po vrsti trdili svojo nedolžnost, ti si pa tak grešnik! Ti ne smeš med temi „poštenjaki“ ostati, zato pojdi, kamor hočeš!“

Na to je bil ubijavec izpuščen na prosto, vsi drugi, ki so se „nedolžne“ delali, ostali so pa v ječi, ker je cesar dobro poznal njih hudobije!

Kaj je novega križem sveta?

* Vincencijeva družba je 8. aprila prav slovesno obhajala petdesetletnico, odkar se je ta družba v Parizu pričela. — Mestni zbor celovski pravi, da je mesto Celovec čisto nemško in da toraj slovenskih tiskovin ni treba. Nadalje trdi, da v celovski okolici vsak človek nemško zna. Mi pa še v Celovcu več ljudi poznamo, ki ne znajo nič nemško. Sicer pa se poštni listi naprej pošiljajo, če toraj kdo iz Celovca na Kranjsko denar pošlje, zakaj bi Kranjec ne smel v svojem jeziku brati nakaznice? — V Sachsenburgu je pijan kmet nekega mesarja zaklal. — Dunajski „Kapsel-Schützenbund“ bo napravil streljanje na korist poplavljenecv na Koroškem in Tirolskem. — Gospod deželni predsednik je razposlal na okrajne glavarje okrožnico, naj gledajo, da se bodo po leti tuji popotniki lepo in prijazno sprejemali, ter se jim dobro postreglo. Vse prav! Pa gosp. predsednik naj le tudi skrbi, da ne bode škoda, ki nam jo tujci na več strani delajo, večja kakor pa denarni dobiček. — Sliši se, da je g. deželni šolski nadzornik dr. Gobanec dobil povelje, pregledati šole v Borovljah, Vratah in v Podkloštru, ker se tam v višem razredu samo nemško podučuje. Kakor pa mi Gobanca poznamo, bo najbrž rekel, da se prav dosti slovensko podučuje. — Tudi o nadzorniku Prešernu v Borovljah se čuje, da je dobil dopust, da bo spisal slovensk abecednik za šole. To je pa nepotrebno; naj vzamejo tisti abecednik, iz katerega se otroci na Kranjskem učijo, pa ne bo treba novega spisovati. — Več ljudi v Celovcu toži, da dobivajo slabo mleko na trgu in iz kmetov. To ni prav: za pošten denar se mora tudi pošteno blago dati!

* V Ljubljani bodo v kratkem imeli volitve v mestni zastop. Upati je, da bodo narodnjaki v vseh treh razredih zmagali. — „Slov. Narod“ je v svojem prepisu z „Ljudskim glasom“ vpletel v polemiko tudi ime našega vrednika g. Haderlapa. V pojasnilo naj bo povedano, da naš vrednik ni z „Ljudskim glasom“ v nobeni zvezi več in da odvrta od sebe vsako odgovornost za delovanje ali nehanje gg. Regalija, Suhadobnika in drugih. — V Idriji so v drugem razredu zmagali Slovenci. — Za sprejem cesarja se delajo velike priprave.

* Slovenski štajerci se veselijo, da bo naš svetli cesar pri svojem potovanju v Ljubljano

mudil se tudi v Malem Štajerji in sicer v Radgoni, Mariboru, Ptui, Bistrici in v Celju. — Vinorejsko društvo v Brežicah se je razdrlo, zato so pa naredili „Ortsgruppe“ za nemški „schulverein“. Štajerski nemškutarji se slovenščine besno branijo, pa jim ne bo nič pomagalo. Mali otoki nemškutarjev v mestih se bodo potopili v slovenskem morji. — V Mariboru zidajo veliko skladišnico za žito in razno blago, ki bo stala 180.000 gld. — Mlinar Scherbaum v Mariboru je upeljal v svojem parnem malinu električno razsvetlavo. — „Savinjski sokol“ v Mozirji si je naročil krasno zastavo, ktera se bo letos slovesno blagoslovila. — V Radgoni je razpisana služba živinskega zdravnika. — Nemškutarji se jezijo, da so pri volitvah v okrajna zastopa v Šoštanji in na Vranskem popolnem propadli. — V Ptui napravijo Slovenci na binkoštni pondelek ljudski šoh ali tabor.

* (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih oktober, november in december 1882 13.397 novih zavarovalnih pogodb za kapital 16.774.234 gld. 48 kr. za kar se jej je plačalo zavarovalnine in pristojbin 436.339 gld. 16 kr.

Denarni promet glavne blagajnice znašal je 2.342.998 gld. 98 kr. in od bankinih kapitalij bilo je v tem časi vloženih 197.837 gld. 6 kr. v česko - moravskih posojilnicah, 642.177 gl. 35 kr. pa izposojenih na zemljišču.

Gasilne brizgalnice je oddala banka v tem časi 4 občinam.

Od 1. januarja 1882 do 31. decembra 1882 skleneno je bilo vseh zavarovanj 77.658 za kapital 78.424.408 gld. 30 kr. proti plačilu zavarovalnin in pristojbin 1.816.257 gld. 56 kr. za škode pa se je izplačalo v tem časi 803.274 gl. 68 kr.

Samoupravna društva za zavarovanje užitka in pokojnin postajajo čez dalje bolj priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca decembra 1882 637 članov, ki so zavarovali užitkov in pokojnin za 117.149 gld. 67 kr. in vpisali vlog za 470.155 goldinarjev.

Zastopniška pokojninska zaloga imela je do konca decembra 1882 3994 deležnikov in njeno premoženje narastlo je na 30.002 gld. 32 kr. v gotovini in vrednostnih papirjih.

* „Wernl-ova puška. Kratko in lehkoumevno poučilo v orožji“ se zove nova knjižica, ki jo je za naše slovenske vojake spisal nevtrudljivi naš strokovni pisatelj gosp. stotnik Andrej Komelj pl. Sočebrianski. To je že deseta taka knjižica. Priporočamo jo vsem slovenskim vojakom, posebno pa podčastnikom in takim, ki hočejo to postati, ker se bodo veliko lažje izvežbali v orožji, ako si v maternem jeziku razjasnijo vojaške vaje in njih pomen, ter bodo posebno podčastniki slovenskim, nemščine nezmožnim vojakom lažje dopovedali v njih jeziku, kaj imajo storiti. Toraj priporočamo slovenskim polkom ne samo to, ampak tudi vse druge že tiskane Komeljeve vojaške knjižice. — Kakor slišimo, pripravlja g. pisatelj že spet nov rokopis za več obširnih vojaških spisov. Slava in hvala!

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Č. g. dr. Anton Müller je dne 1. aprila nastopil faro Dev. Marije na jezeru; dosedanji ondodni oskrbnik č. g. Valentin Kraut ostane tam za farnega kaplana. Č. g. Anton Kesnar je iz Pliberka prestavljen za kaplana pri glavnej mestni fari v Celovec, in č. g. Franc Petek pride na njegovo mesto od fare na jezeru za mestnega kaplana v Pliberk.

Razpisane ste fari: Š. Marije v Labudski dolini do 12. in Reberca do 20. aprila.

Loterijske srečke

Gradec	8	17	5	74	63
Trst	57	81	69	71	39

Tržna cena

po 1/2 hektolitrih.

I m e.	Celovec		Št. Vid.		Velikovec		Žel. Kaplja.		Wolfsberg		Trg		Belak		Pliberk	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica . . .	3	72	3	80	3	40	3	66	3	85	3	75	3	85	3	84
Rž	2	78	2	75	2	65	2	68	2	68	2	75	2	90	2	72
Ječmen	2	68	2	50	2	45	—	—	—	—	2	50	2	50	2	41
Ajda	2	26	2	40	2	25	2	44	—	—	2	25	2	50	2	38
Oves	1	51	1	45	1	48	1	52	1	45	1	50	1	80	1	56
Proso	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ber	4	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	20	4	94
Turšica	2	45	2	65	2	25	2	56	2	26	2	50	2	60	2	44
Grah	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leča	4	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bob	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fizol bel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ rudeč	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Če primerjamo danasnje žitne cene z onimi v zadnjem listu, vidimo, da so nekatere cene padle. Najbrž žitni trgovci svoje shrambe spraznujejo za novo žetev. Tudi cena krme je nizka dovolj.

Goveje meso se v Celoveci plačuje po 52 kr., telečje 65 kr., svinjsko 60 kr., suho svinjsko meso 85 do 90 kr., od kozličkov 50 do 60 kr., špeh 70 kr., prekajen 80 kr., mast 80 kr., maslo 1 gl. 12 kr., žakelj krompirja 1 gld. 20 kr., jajce 5 za 10 kr., mleko 10 kr. liter, smetana 14 kr. Drva mehke po 90 kr., trde 1 gld. 20 kr. meter. Seno 2 gold. 50 kr. do 3 gold., slama 1 gold. do 1 gld. 30 kr. sto kil.

Lončarija

za črno in glazirano posodo z vso k temu delu potrebno pripravo in s stanovanjem vred se dá v najem. Ta hiša je pri državnej cesti blizu Beljaka, četrte ure od železniške postaje Brnce (Furnitz). Več pov. lastnik

Jernej Kopajnik

na Vočilu p. Riegersdorf, Kärnten.